

ODPOWIEDZI KOMISJI EUROPEJSKIEJ

NA SPRAWOZDANIE SPECJALNE
EUROPEJSKIEGO TRYBUNAŁU
OBRAHUNKOWEGO

Wsparcie z EFRR na rzecz konkurencyjności

MŚP: uchybienia w koncepcji osłabiły skuteczność finansowania

Spis treści

STRESZCZENIE (Punkty I–VII)	2
WSTĘP (pkt 1-17)	3
ZAKRES KONTROLI I PODEJŚCIE KONTROLNE (pkt 18-25)	3
UWAGI (pkt 26-75).....	3
WNIOSKI I ZALECENIA (pkt 76-80).....	4
Zalecenie 1 – Dokonanie przeglądu koncepcji naborów w ramach EFRR	4
Zalecenie 2 – Dokonanie przeglądu procedur wyboru stosowanych w ramach EFRR przy przyznawaniu dotacji.....	4
Zalecenie 3 – Przyznanie priorytetu stosowaniu form wsparcia zwrotnego na rzecz konkurencyjności MŚP.....	5

Niniejszy dokument zawiera odpowiedzi Komisji Europejskiej na uwagi zawarte w sprawozdaniu specjalnym Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, zgodnie z art. 259 [rozporządzenia finansowego](#). Jest on publikowany wraz ze sprawozdaniem specjalnym.

STRESZCZENIE (Punkty I–VII)

Odpowiedzi Komisji:

I. Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) stanowią trzon gospodarki UE, w związku z czym we wszystkich obszarach polityk UE istnieje silny wymiar MŚP. Polityka spójności odgrywa kluczową rolę we wspieraniu konkurencyjności MŚP. Z tego powodu w okresie programowania 2014–2020 Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) wspiera konkurencyjność MŚP poprzez szczegółowy cel tematyczny „Wzmacnianie konkurencyjności MŚP”. Inwestycje w ramach EFRR pomagają MŚP: uzyskać dostęp do finansowania i korzystać z ukierunkowanego wsparcia dla przedsiębiorstw, np. wiedzy eksperckiej i doradztwa, możliwości informowania i tworzenia sieci kontaktów, partnerstw transgranicznych; poprawić ich dostęp do rynków światowych i międzynarodowych łańcuchów wartości; wykorzystywać nowe źródła wzrostu, takie jak zielona gospodarka, zrównoważona turystyka, opieka zdrowotna i usługi społeczne, w tym „srebrna gospodarka” oraz sektor kultury i sektor kreatywny; inwestować w kapitał ludzki i w organizacje zajmujące się kształceniem i szkoleniem zawodowym ukierunkowanym na praktykę; nawiązywać kontakty z ośrodkami badawczymi i uniwersytetami w celu promowania innowacji, tworzenia i zwiększania skali działania przedsiębiorstw typu start-up. Ponadto MŚP otrzymują wsparcie z EFRR na istotne czynniki wpływające na ich konkurencyjność, takie jak badania naukowe i innowacje, cyfryzacja i przejście na gospodarkę niskoemisyjną, w ramach celów tematycznych nieobjętych zakresem niniejszej kontroli. Aby sprostać wyzwaniom wynikającym z kryzysu związanego z COVID-19, dodatkowe wsparcie dla MŚP zapewniają inicjatywy inwestycyjne w odpowiedzi na koronawirusa (CRII) i REACT-EU. Do końca 2020 r. około 1,2 mln MŚP otrzymało wsparcie z EFRR. W okresie programowania 2021–2027 polityka spójności będzie nadal wspierać konkurencyjność MŚP i ich transformację w kierunku bardziej zrównoważonych i cyfrowych modeli.

V. Zgodnie z art. 125 ust. 3 lit. a) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów instytucja zarządzająca jest ostatecznie odpowiedzialna za opracowanie odpowiednich procedur wyboru i kryteriów stosowanych przy wyborze operacji. Jedynie operacje, które zostały pozytywnie ocenione pod kątem kryteriów wyboru i spełniają obowiązujące progi, mogą otrzymać wsparcie. Instytucje zarządzające muszą określić progi („minimalna liczba punktów”) w taki sposób, aby zapewniały one, że „operacje przyczynią się do osiągnięcia celów szczegółowych i rezultatów odpowiednich priorytetów” (art. 125 ust. 3 lit. a) ppkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów. W tych ramach instytucje zarządzające mogą dokonać wyboru między konkurencyjnymi i niekonkurencyjnymi naborami, biorąc pod uwagę zalety i wady każdej metody w poszczególnych przypadkach.

VII. Tiret pierwsze: Komisja przyjmuje to zalecenie.

Tiret drugie: Komisja przyjmuje część zalecenia zawartą w lit. b), ale nie przyjmuje części zalecenia w lit. a).

Tiret trzecie: Komisja przyjmuje to zalecenie.

WSTĘP (pkt 1-17)

Odpowiedzi Komisji:

4. Celem programu Small Business Act było określenie zasad przewodnich dotyczących opracowywania i wdrażania polityk w zakresie MŚP na szczeblu zarówno UE, jak i państw członkowskich.

Pozostaje on aktualny i zostaje uzupełniony niedawno przyjętą strategią MŚP. Oba te elementy są wykorzystywane jako podstawa rocznego przeglądu wyników MŚP.

ZAKRES KONTROLI I PODEJŚCIE KONTROLNE (pkt 18-25)

Brak odpowiedzi Komisji.

UWAGI (pkt 26-75)

Odpowiedzi Komisji:

28. Programy są ukierunkowane na cele tematyczne i priorytety inwestycyjne określone w rozporządzeniach, w tym na CT3. Te z kolei są powiązane z unijną strategią na rzecz inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu.

34. Przegląd programów EFRR w 2020 r. doprowadził do wzrostu liczby MŚP otrzymujących wsparcie dzięki połączeniu trzech elementów:

- przesunięciu zasobów z innych środków do środków szczególnych mających na celu wsparcie MŚP (np. z krajowych programów operacyjnych na rzecz przedsiębiorstw i konkurencyjności przeniesiono około 1,5 mld EUR na rzecz krajowego systemu gwarancji lub na wsparcie MŚP dotkniętych kryzysem związanym z COVID-19);
- zmniejszeniu zasobów na jedną interwencję, które pozwoliło na zwiększenie liczby MŚP korzystających ze wsparcia;
- rozszerzeniu interwencji i uwzględnieniu wsparcia kapitału obrotowego bez powiązania z inwestycjami, co umożliwiło rozszerzenie zakresu interwencji.

WSPÓLNA ODPOWIEDŹ DO PKT 66–67.

Przy wyborze operacji instytucje zarządzające muszą spełniać odpowiednie przepisy prawne określone w art. 125 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów. Jedynie operacje, które zostały pozytywnie ocenione pod kątem kryteriów wyboru i spełniają obowiązujące progi, mogą otrzymać wsparcie. Instytucje zarządzające muszą określić progi („minimalna liczba punktów”)

w taki sposób, aby zapewniały one, że „operacje przyczynią się do osiągnięcia celów szczegółowych i rezultatów odpowiednich priorytetów” (art. 125 ust. 3 lit. a) ppkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów. W tych ramach instytucje zarządzające mogą dokonać wyboru między konkurencyjnymi i niekonkurencyjnymi naborami, biorąc pod uwagę zalety i wady każdej metody w poszczególnych przypadkach.

WNIOSKI I ZALECENIA (pkt 76-80)

Odpowiedzi Komisji:

79. Tiret czwarte: Jedynie operacje, które zostały pozytywnie ocenione pod kątem kryteriów wyboru i spełniają obowiązujące progi, mogą otrzymać wsparcie. Instytucje zarządzające muszą określić te progi („minimalna liczba punktów”) w taki sposób, aby zapewniały one, „że operacje przyczynią się do osiągnięcia celów szczegółowych i rezultatów odpowiednich priorytetów” (art. 125 ust. 2 lit. a) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów).

Zalecenie 1 – Dokonanie przeglądu koncepcji naborów w ramach EFRR

Komisja przyjmuje to zalecenie.

Komisja będzie promować zawarte w niniejszym sprawozdaniu ustalenia i zalecenia wśród instytucji zarządzających w państwach członkowskich. Komisja skontaktuje się z instytucjami zarządzającymi, aby podkreślić główne elementy sprawozdania z kontroli i zaleceń, i zwróci się do nich o włączenie ich do porządku obrad pierwszego właściwego komitetu monitorującego odnośnie programy.

Ponadto, zgodnie z przepisami art. 40 ust. 2 lit. a) rozporządzenia (UE) 2021/1060, Komisja może zwrócić się o kryteria zastosowane do wyboru operacji przed ich przedłożeniem komitetowi monitorującemu i uczyni to w odniesieniu do pierwszych naborów w tym okresie programowania. Pozwoli to na przedyskutowanie i udzielenie wsparcia, jeżeli zostanie zgłoszona taka potrzeba, w odniesieniu do opracowania kryteriów wyboru dla naborów dotyczących MŚP w poszczególnych przypadkach.

Zalecenie 2 – Dokonanie przeglądu procedur wyboru stosowanych w ramach EFRR przy przyznawaniu dotacji

Komisja nie przyjmuje części a) i przyjmuje część b) zalecenia.

Komisja zgadza się, że kryteria wyboru powinny być odpowiednio ambitne, ale nie zgadza się, że konkurencyjne procedury powinny zawsze stanowić domyślną opcję w przypadku wsparcia dla MŚP. Podstawa prawna pozostawia instytucjom zarządzającym swobodę zastosowania procedury wyboru, którą uznają za najwłaściwszą, aby zmaksymalizować wkład finansowania unijnego w odniesieniu do każdej sytuacji, programu lub zwyczajowych praktyk administracyjnych.

Instytucje zarządzające mogą wybierać między procedurami konkurencyjnymi i niekonkurencyjnymi (por. motyw 60 rozporządzenia (UE) 2021/1060), biorąc pod uwagę zalety i wady każdej metody w poszczególnych przypadkach.

Komisja zamierza wdrożyć przyjęte części zalecenia 2 wraz z zaleceniem 1.

Zalecenie 3 – Przyznanie priorytetu stosowaniu form wsparcia zwrotnego na rzecz konkurencyjności MŚP

Komisja przyjmuje to zalecenie.

a) Wykorzystanie instrumentów finansowych jest omawiane z instytucjami zarządzającymi na poziomie celów szczegółowych podczas negocjacji programu. Państwa członkowskie przedstawiają odpowiednie informacje w programach zgodnie z art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (vii) rozporządzenia (UE) 2021/1060.

b) Komisja zwróci się do państw członkowskich o przedstawienie należytego uzasadnienia wykorzystania dotacji w oparciu o jasne potrzeby (takie jak zaradzenie niedoskonałościom rynku) i konkretne cele polityki (np. lepsze normy dla gospodarki o obiegu zamkniętym, gospodarki zielonej i sprawiedliwej) oraz będzie je w tym wspierać. Wykorzystywanie dotacji w połączeniu z instrumentami finansowymi będzie zdecydowanie wspierane.